

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **socjologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie

Data przeprowadzenia wizytacji: **26-27 listopada 2020**

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	16
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	17
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	19
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	22
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	23
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	27
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	28
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	31
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.);	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.); _____ **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
 3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226). _____ **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
 4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787); _____ **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
 5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.); _____ **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
 6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218). _____ **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
 7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.; **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
 8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm. **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- Podział zadań między członkami zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. Andrzej Niesporek, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Kamil Kardis, ekspert PKA
2. ks. dr hab. Leon Szot, ekspert PKA
3. mgr Paweł Napieralski, ekspert PKA z grona pracodawców
4. Elżbieta Gabryel, ekspert PKA z grona studentów
5. mgr Grzegorz Kołodziej, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku socjologia prowadzonym w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie (dalej również: APS, APS w Warszawie) odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Postępowanie oceniające zostało wszczęte zgodnie z harmonogramem w roku akademickim 2019/2020, wizytacja zaś, w związku ze stanem epidemii ogłoszonym w Polsce od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania, przeprowadzona została przez zespół oceniający w formie zdalnej, bez obecności członków zespołu oceniającego w uczelni (wizytacja zdalna) w roku akademickim 2020/2021. Bieżąca ocena stanowi trzecią ocenę programową tego kierunku studiów. Poprzednia ocena programowa została przeprowadzona w roku akademickim 2013/2014 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny oraz jego aktualizacją przedłożonymi przez Uczelnię. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac egzaminacyjnych/etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, a także spotkań zdalnych przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	socjologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki socjologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 183 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	209 godzin / 12 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– socjologia komunikacji – socjologia kultury – badania i marketing	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	183	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1997	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	182	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	99	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	63	---

Nazwa kierunku studiów	socjologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	

Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki socjologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 122 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	Program studiów nie przewiduje praktyk zawodowych	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– socjologia zmiany społecznej – socjologia mediów	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	73	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1069	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	121	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	78	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	68	---

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Przy tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku socjologia uwzględniono zarówno misję jak i strategię rozwoju Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Nadrzędnym celem realizacji programu jest kształcenie świątłych i twórczych profesjonalistów, dbających zarówno o rozwijanie własnej osobowości, zamiłowań naukowych i zawodowych umiejętności praktycznych – jak i troszczących się o wszechstronny rozwój osób i środowisk na rzecz których będą pracować, m.in. osób z różnorodnymi rodzajami niepełnosprawności, w duchu poszanowania ich ludzkich i

obywatelskich praw, zrozumienia i akceptacji dla odmienności, traktowania niepełnosprawności jako niezbywalnego elementu ludzkiej kondycji oraz włączania osób z niepełnosprawnościami w życie społeczeństwa na zasadzie równoprawnych obywateli.

Socjologia w Akademii Pedagogiki Specjalnej ma długą tradycję wywodzącą się z lat międzywojennych. Historia samego Instytutu Filozofii i Socjologii w APS jest jednak krótka – studia na kierunku socjologia uruchomiono w roku akademickim 2006/2007. Najważniejszym atutem tak młodego instytutu jest elastyczność, reagowanie na potrzeby zmieniającego się świata społecznego, rynku pracy oraz studentów.

Absolwent studiów na kierunku socjologia studia pierwszego stopnia posiada umiejętności w zakresie projektowania, przeprowadzania i analizowania badań socjologicznych – zwłaszcza służących rozwiązywaniu współczesnych problemów społecznych; umiejętność łączenia teorii socjologicznej z praktyką badawczą i kompetencjami praktycznymi; umiejętność samodzielnego myślenia i kreatywnego rozwiązywania problemów zawodowych - głównie w zakresie diagnozowania i wspierania osób i grup społecznych potrzebujących pomocy. Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne i kulturowe, analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk, potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk w zakresie socjologii. Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne wykorzystując standardowe metody i narzędzia w zakresie socjologii. Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej. Zna i posługuje się zasadami etyki zawodowej socjologa. Posiada umiejętność przygotowania spełniających uznane standardy prac pisemnych w języku polskim, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł. Posiada umiejętność przygotowania spełniających uznane standardy wystąpień ustnych w języku polskim, w zakresie socjologii. Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze. Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania oraz formułowania wniosków. Natomiast absolwent studiów drugiego stopnia ma orientację w teoretycznym i metodologicznym dorobku dyscypliny. Ma uporządkowaną wiedzę podstawową (obejmującą terminologię, teorie i metodologię) z zakresu socjologii i nauk pokrewnych oraz uporządkowaną wiedzę szczegółową w niektórych obszarach socjologii i nauk pokrewnych. Zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji zjawisk społecznych i kulturowych, właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół naukowych w obrębie socjologii i nauk pokrewnych. Ma pogłębioną wiedzę o człowieku, relacjach między ludźmi i więziach społecznych. Ma szczegółową wiedzę o normach, regułach i o rządzących nimi prawidłowościach oraz o mechanizmach ich zmian. Zna zaawansowane metody, narzędzia, techniki pozyskiwania danych w socjologii, pozwalające na prowadzenie badań empirycznych. Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne i kulturowe, analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk, potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk w zakresie socjologii. Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej. Zna i posługuje się zasadami etyki zawodowej socjologa. Absolwent potrafi uczestniczyć w przygotowaniu zaawansowanych projektów społecznych, prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu.

Okreśne dla kierunku socjologia efekty uczenia zostały przyjęte Uchwałą nr 163/2019 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 16 maja 2019 roku w sprawie programu studiów na kierunku socjologia profil ogólnoakademicki. Kluczowe efekty uczenia się są w całości związane z dyscypliną nauki socjologiczne. Dotyczą one nabycia wiedzy dotyczącej dziedzin

i obszarów zainteresowań socjologii, nabycia wiedzy z zjawiskach społecznych zachodzących we współczesnym świecie, zasad etycznych związanych z wykonywaniem zawodu socjologa, umiejętności prowadzenia badań naukowych, umiejętności językowych na poziomie co najmniej B2+. Kierunkowe efekty realizowane na studiach pierwszego stopnia związane są z nabyciem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie podstawowym, a na studiach drugiego stopnia na poziomie poszerzonym i pogłębionym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Określona dla kierunku koncepcja kształcenia ma związek z misją i strategią APS w Warszawie. Prawidłowo zostały określone efekty uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia. Są one zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji. Dzięki osiągniętych na kierunku socjologia efektom uczenia się, absolwent kierunku będzie posiadał wiedzę z zakresu dziedzin i obszarów zainteresowań socjologii, nabycia wiedzy z zjawiskach społecznych zachodzących we współczesnym świecie, zasad etycznych związanych z wykonywaniem zawodu socjologa, umiejętności prowadzenia badań naukowych, a także umiejętności językowych na poziomie co najmniej B2+.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów dla kierunku socjologia został uchwalony w uchwale nr 163/2019 Senatu APS z dnia 16 maja 2019 roku w sprawie programu studiów na kierunku socjologia profil ogólnoakademicki. Program ten umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się określonych w Polskiej Ramie Kwalifikacji – poziom 6 (dla studiów pierwszego stopnia) i 7 (dla studiów drugiego stopnia). Dobór treści kształcenia i powiązanie ich z kierunkowymi efektami uczenia i dyscypliną nauki socjologiczne jest prawidłowy.

Studia pierwszego stopnia na ocenianym kierunku studiów kończą się otrzymaniem tytułu licencjata socjologii. Po ukończeniu studiów I stopnia możliwa jest kontynuacja edukacji w APS na tym samym kierunku na dwuletnich studiach II stopnia (magisterskich). Oferowany jest profesjonalnie przygotowany program studiów, realizowany przez wielu wybitnych specjalistów. Absolwent studiów socjologicznych posiadać będzie orientację w teoretycznym i metodologicznym dorobku dyscypliny, umiejętność łączenia teorii z praktyką badawczą i kompetencjami praktycznymi, diagnozowania i kreatywnego rozwiązywania problemów społecznych, wspierania osób i grup społecznych potrzebujących pomocy. Program studiów obejmuje przedmioty fundamentalne realizowane przez wszystkich studentów w kolejnych latach nauki, przedmioty specjalnościowe realizowane od

drugiego semestru I roku studiów oraz praktyki: realizowane w formie hospitacji na I roku (9 godzin), w formie realizacji projektu badawczego na II roku (80 godzin), w formie stażu na III (120 godzin). Program studiów uwzględnia także blok zajęć fakultatywnych (łącznie 180 godzin) wybieranych przez studentów z corocznie przedstawianej oferty. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wynosi po 15 godzin.

Na studiach pierwszego stopnia oferowane są następujące specjalności: Socjologia komunikacji społecznej (Specjalność ta stanowi odpowiedź na współczesne zapotrzebowania rynku pracy oraz na zmiany w procesie komunikowania się generowane przez np. wzrastającą rolę komunikacji internetowej i nowe technologie. Duża część zajęć poświęcona jest zagadnieniom społeczeństwa sieci, jego zagrożeniom, możliwościom i specyfice komunikowania online) oraz Socjologia kultury – badania i marketing (Specjalność ta odpowiada na rosnące znaczenie w życiu społecznym zjawisk i procesów o charakterze kulturowym. Jest skierowana do osób zainteresowanych kulturowym wymiarem życia społecznego – zmiennymi sposobami myślenia i działania przedstawicieli różnych grup społecznych, kultur i subkultur. Podczas zajęć specjalnościowych studenci będą nabywać wiedzę na temat przemian kultury współczesnej, metod jej badania, marketingu w kulturze, jak również będą zdobywać umiejętności praktyczne biorąc udział w różnych mini- projektach i spotkaniach z ekspertami).

Dwuletnie studia kończące się uzyskaniem tytułu magistra socjologii. O przyjęcie na studia II stopnia mogą ubiegać się kandydaci posiadający dyplom licencjata lub magistra – po każdym kierunku studiów. Oferowany jest ciekawy program kształcenia umożliwiający zdobycie pogłębionej, aktualnej wiedzy z zakresu socjologii realizowany przez wybitnych specjalistów w swoich dziedzinach. Absolwent studiów socjologicznych będzie posiadać dobrą orientację w teoretycznym i metodologicznym dorobku dyscypliny, pozwalającą dostrzegać, rozumieć wyjaśniać i przeciwdziałać aktualnie istniejącym problemom społecznym. Nacisk na łączenie wiedzy teoretycznej i kompetencji praktycznych umożliwi absolwentom socjologii elastyczne przystosowywanie się do wymagań zmieniającego się i wymagającego rynku pracy. Studenci kierunku Socjologia II stopnia mogą wybierać spośród dwu specjalności: Socjologia polityki i problemów społecznych i Socjologia mediów. Wybór specjalności następuje na pierwszym roku studiów. Program studiów na kierunku socjologia drugiego stopnia obejmuje przedmioty fundamentalne realizowane przez wszystkich studentów podczas dwóch lat nauki, przedmioty specjalnościowe realizowane od drugiego semestru I roku studiów oraz zajęcia fakultatywne (łącznie 180 godzin) wybierane przez studentów z corocznie przedstawianej oferty.

Na studiach drugiego stopnia Uczelnia oferuje studentom kierunku wybór takich specjalności jak: Socjologia mediów (Studenci tej specjalności zdobędą wiedzę o roli mediów w życiu człowieka współczesnego, mechanizmach funkcjonowania mediów, ich wpływie na życie społeczne i zmiany kulturowe) oraz Socjologia zmiany społecznej (Celem specjalności jest zapoznanie studentów ze zjawiskami społecznymi istniejącymi we współczesnym świecie niepewności i ciągłej zmiany. Analizowane problemy będą dotyczyły: nierówności społecznych, uwarunkowań sukcesu w życiu, czynników wpływających na aspiracje i możliwość ich realizacji).

Metody kształcenia są powiązane z efektami uczenia i tak dobierane, żeby maksymalizować szanse na pełną realizację treści kształcenia. Zwraca się też uwagę, aby stosowane metody kształcenia sprzyjały

właściwej organizacji treści i uwzględniały szerszy kontekst, związany nie tylko z wiedzą i praktyką socjologiczną ale także innymi naukami społecznymi.

Na poziomie studiów pierwszego stopnia zajęcia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową związaną z naukami socjologicznymi to: Wprowadzenie do specjalności, Społeczeństwo sieci, Współczesne problemy społeczne w Polsce, Antropologia kulturowa III sektor, Socjologia mikrostruktur społecznych, Socjologia makrostruktur społecznych, Wprowadzenie do socjologii rodziny, Etyka, Etyka zawodu, Różnice międzykulturowe, Kultury sąsiadów, Współczesne teorie socjologiczne, Socjologia III wieku Demografia społeczna, Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności, Antropologia i komunikacja międzykulturowa, Wprowadzenie do socjologii mediów, Teorie i badania komunikacji, Społeczne aspekty migracji, Współczesne kanały komunikacji, Sport, kibice, media Socjologia kultury, Tożsamości w supermarkecie kultury, Antropologia i socjologia życia codziennego, Ciało i seksualność w kulturze konsumpcyjnej, Socjologia moralności i obyczaju, Socjologia konsumpcji, Moduł poszerzający wiedzę z socjologii kultury oraz Marketing w kulturze.

Natomiast na poziomie studiów drugiego stopnia to: Procedury badań ewaluacyjnych, Etyka badań naukowych, Zróżnicowania społeczne, Globalne procesy społeczne, Socjologia rodziny, Socjologia polityki, Zagadnienia współczesnej socjologii, Socjologia kultury dla zaawansowanych, Metody badania mediów, Socjologia miasta, Sztuka w świecie współczesnym, Socjologia mediów Socjologia wizualna Społeczności lokalne, Migracje i ich konsekwencje, Państwo a społeczeństwo obywatelskie (III i IV sektor), Socjologia edukacji, Socjologia miasta i ruchów miejskich oraz Dynamika zmian współczesnych rynków pracy.

Ważnym elementem strategii nauczania „learning by doing” są badania, te z udziałem studentów prowadzone przez pracowników w ramach projektów badawczych realizowanych w Warszawie i okolicznych powiatach. W czasie ich realizacji studenci pozyskują wiedzę o lokalnych problemach społecznych i adekwatności stosowanych metod badawczych. Uczelnia reaguje też na aktualne zjawiska i problemy w życiu społecznym odnosząc się do nich na bieżąco, dyskutując na zajęciach i próbując zachęcić studentów do socjologicznej analizy obserwowanych wydarzeń i procesów. Przywiązuje się dużą wagę do wprowadzania bardziej interaktywnych metod kształcenia. W roku 2018/2019 pięcioro pracowników naukowo-dydaktycznych wzięło udział w szkoleniu nauczycieli w europejskim programie Mistrzowie Dydaktyki (POWER, Europejski Fundusz Społeczny) Jego pokłosiem jest wdrożenie, zgodnie z założeniami, programu tutoringu w APS w roku bieżącym.

Przywiązywanie wagi do kształtowania podmiotowości studentów znajduje wyraz w procesie nauczania. Oznacza to uwzględnianie zainteresowań studentów i wyraża się poprzez szereg działań. Na seminariach licencjackich i magisterskich studenci sami mogą proponować tematy swoich prac, a prowadzący sprawują pieczę nad poprawnością teoretyczną i metodologiczną ich realizacji. Również wybór tematyki prac zaliczeniowych na poszczególnych przedmiotach w dużej mierze pozostawiamy studentom. Praktycznie realizowany tok wielu kursów jest modyfikowany tak, aby uwzględniał on w stopniu większym, aniżeli przewidywał to ich oryginalny program te zagadnienia, które albo budzą szczególne zainteresowanie studentów, albo stanowią ważny wątek bieżących debat publicznych.

Pandemia COVID-19, wymusiła zmianę klasycznych form prowadzenia dydaktyki w Instytucie Filozofii i Socjologii, tak jak i w całej Akademii, na formę zdalną. Jak wynika z przeprowadzonych w trakcie wizytacji rozmów, było to dużym wyzwaniem zarówno dla wykładowców, jak i studentów. W związku

z narastającą liczbą stwierdzonych zakażeń wirusem COVID-19 na terenie m.st. Warszawy na początku marca 2020 roku Rektor APS wydał Zarządzenie określające ogólne ramy działania uczelni w sytuacji podwyższonego ryzyka oraz kolejne wydłużające okres jego obowiązywania odwoływały wykłady i zajęcia dla studentów i doktorantów „z wyłączeniem zajęć prowadzonych zdalnie”. Pod tym określeniem rozumiano obok realizacji planowych zajęć na platformie e-elearningowej realizację pozostałych zajęć programowych w formie edukacji na odległość. W zaistniałej sytuacji konieczne stały się nowe rozwiązania w tym zakresie. W apelu Kolegium Rektora z dnia 13.03.2020 nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne w semestrze letnim zostali poproszeni o wskazanie swoich pomysłów i możliwości prowadzenia procesu kształcenia na odległość w czasie, kiedy zajęcia są zawieszone. Zebrane przez dyrektorów Instytutów informacje posłużyły do opracowania bardziej szczegółowych zaleceń w zakresie metod realizacji zajęć. W okresie przejściowym tj. do czasu ukazania się zaleceń, wykładowcy, którzy mieli gotowe materiały (np. slajdy do wykładów, materiały do zajęć), komunikowali się ze studentami na bieżąco przekazując materiały oraz zadania do wykonania poprzez pocztę elektroniczną oraz system USOS. Pracownicy Działu Informatyczno-Medialnego na prośbę Uczelnianego Zespołu ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia stworzyli dla potrzeb synchronicznego prowadzenia zajęć dydaktycznych prostą instrukcję do MS Teams. Dzięki temu do sieci przeniesiono nie tylko zajęcia dydaktyczne, ale także konsultacje dla studentów tj. dyżury nauczycieli akademickich, spotkania seminaryjne, zaliczenia i egzaminy, spotkania zespołów pracowniczych czy zespołów zarządzających kształceniem w Akademii.

W dniu 18.03.2020 na stronie internetowej APS umieszczono wstępną informację dla nauczycieli akademickich i studentów zapowiadając m. in., że do czasu odwołania zawieszenia zajęć przez Rektora Uczelni, proces kształcenia będzie odbywał się zdalnie, informacje na temat sposobów realizacji zajęć oraz na temat materiałów umożliwiających realizację efektów uczenia się (linki do plików umieszczanych na platformie, linki do dodatkowych lektur, etc.) od 23 marca będą udostępnione w sylabusie przedmiotów w systemie USOS („Informacje o zajęciach w cyklu” → „Literatura” oraz „Uwagi”), każdy student ma obowiązek śledzić zarówno informacje pojawiające się na stronie internetowej APS oraz w USOS, jak i w sylabusach wszystkich przedmiotów, które znajdują się w jego wymaganiach na semestr letni 2019/2020, nie zmieniają się warunki zaliczenia semestru i nie jest przewidziane zdejmowanie z wymagań czy przesuwanie realizacji żadnych przedmiotów, które zostały wskazane przez prowadzących jako możliwe do realizacji w formie zdalnej oraz wszyscy studenci zobowiązani są bezwzględnie do posiadania adresu mailowego w domenie APS, który umożliwi im kontakt z wykładowcami i korzystanie z serwerów APS.

Wskazania dla nauczycieli akademickich były zbieżne z Rekomendacjami Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość opublikowanymi 27.03.2020. Najważniejsze z rekomendowanych zaleceń to: korzystanie z systemu USOS jako głównego, sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się; wybór jednolitej formy i narzędzia edukacji zdalnej (metod pracy i elektronicznego łącznika między prowadzącymi zajęcia a studentami (podstawowym, dostępnym, stabilnym źródłem informacji o przedmiocie miał być sylabus zamieszczony w systemie USOS); dokonanie krytycznej analizy sylabusów w obszarach wskazanych w opisie udostępnionych w ramach usługi Microsoft, którą dysponuje APS tj. One Drive do dzielenia się Uczelnia nie narzucała jednej platformy wymiany plików i współpracy online, ale rekomendowała korzystanie z narzędzi plikami, Teams do pracy grupowej ze studentami, Video i Stream do udostępniania filmów, Forms do tworzenia np. testów sprawdzających wiedzę).

W związku z diagnozowanym zapotrzebowaniem nauczycieli akademickich na poszerzenie wiedzy informatycznej w zakresie obsługi rekomendowanych narzędzi dostępnych w ramach usługi Microsoft, Dział Informatyczno-Medialny uruchomił pomoc techniczną dla pracowników APS świadczoną w dni powszednie, w godzinach 10-14 dotyczącą kwestii medialnych, informatycznych, aplikacji Teams, pakietu Office 365 oraz USOS; uruchomił portal wsparcia dydaktyki zdalnej, będący repozytorium z materiałami oraz linkami do stron przydatnych do prowadzenia zajęć w formie cyfrowej oraz służącym pomocy w podstawowych kwestiach związanych z informatyką i mediami. W kwietniu zorganizowano spotkania szkoleniowe i konsultacyjne z zakresu obsługi aplikacji Forms podczas korzystania z Teams. Stworzono instrukcję egzaminowania zdalnego dla nauczycieli akademickich oraz wysłano instrukcję postępowania w trakcie egzaminów dla studentów. W maju zorganizowano także specjalne spotkanie szkoleniowe dla promotorów i recenzentów prac licencjackich i magisterskich broniących zdalnie.

W czasie pandemii w APS zorganizowano system wsparcia psychologicznego dla studentów w wersji zdalnej. Jego podstawą była Akademicka Poradnia Psychologiczna, w której porad udzielają psychoterapeuci pracujący w Instytucie Psychologii. Miały one formę konsultacji, interwencji kryzysowej, poradnictwa psychologicznego lub krótkoterminowej psychoterapii. Działania te odbywały się w wersji online poprzez aplikację Teams lub platformę Zoom po wcześniejszym zapisaniu się na konkretny termin. Poradnia działała nieprzerwanie przez cały semestr letni, z uwagi na duże zapotrzebowanie na porady, decyzją Rektora APS, jej działalność była kontynuowana również w okresie wakacji.

Praktyki studenckie w programie studiów I stopnia ocenianego kierunku są obowiązkowe. Studenci II stopnia socjologii w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej praktyk w programie nie mają.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Praktyki są integralną częścią programu studiów I stopnia na ocenianym kierunku. Realizowane są w ciągu trzech lat studiów, na każdym roku mają inną formę. Na I roku studenci, w zakresie 9 godzin, hospitują miejsca, gdzie po zakończeniu studiów mogą podjąć próby znalezienia zatrudnienia. Zapoznają się z miejscem i specyfiką pracy. Są to praktyki asystenckie, które studenci realizują najczęściej w instytucjach pozarządowych (np. Centrum Wspierania aktywności lokalnej), lokalnych – samorządowych (np. Urząd Miasta Warszawy), kulturalnych (np. Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN) lub firmach badawczych (np. Centrum Badań Marketingowych Indicator), czyli w miejscach, w których absolwenci socjologii najczęściej znajdują zatrudnienie.

Na II roku studiów program praktyk przewiduje uczestnictwo studentów w projektach badawczych w zakresie 80 godzin (badania terenowe). W ramach tych zajęć studenci, pod kierunkiem przedstawiciela kadry naukowej, prowadzą badania społeczności lokalnej. Realizację tej części praktyk ułatwia aktywna współpraca uczelni z instytucjami samorządami m.in. z Wołomina i Warszawy.

Na III roku studiów studenci odbywają obowiązkowe praktyki w zakresie 120 godzin, w formie stażu, w miejscu wybranym przez studenta i zaakceptowanym przez uczelnianego koordynatora praktyk. Koordynator podejmuje decyzję po wcześniejszej analizie miejsca pod kątem możliwości osiągnięcia przez studenta określonych w sylabusie efektów uczeni się. W trakcie stażu studenci poznają środowisko pracy, uczą się funkcjonowania w relacjach z innymi pracownikami i kadrą zarządzającą, nabywają umiejętności pracy w zespole, nawiązują kontakty z potencjalnymi pracodawcami.

Praktykom przyporządkowanych jest 12 pkt ECTS. Program i wymiar godzin praktyk (w sumie 209 godzin) umożliwia studentowi osiągnięcie założonych dla praktyk efektów uczenia się. Zasady odbywania praktyk szczegółowo określa Regulamin Praktyk.

Uczelnia w zakresie ocenianego kierunku aktywnie współpracuje z przedstawicielami lokalnego i regionalnego środowiska społeczno-gospodarczego. W zakresie praktyk, ma podpisane porozumienia z przedstawicielami instytucji specjalistycznych, w których studenci mogą odbywać praktyki.

Sylabus dla poszczególnych etapów praktyk szczegółowo określają zakładane do osiągnięcia efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Dobór miejsc praktyk jest odpowiedni do kierunku, daje możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych dla praktyk efektów. Studenci odbywają praktyki w organizacjach pozarządowych, instytucjach samorządowych, firmach badawczych oraz instytucjach kultury.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez stażystów.

Ocena przebiegu praktyk i stopni osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się różni się w zależności od etapu praktyk.

Praktyka asystencka (hospitacje), która realizowana jest na I roku studiów, odbywa się na terenie trzech podmiotów zatrudniających socjologów. Miejsca hospitacji wyznacza opiekun praktyk z listy opracowanej przez pracowników Instytutu Filozofii i Socjologii APS. Podstawą zaliczenia praktyki jest wypełnienie obowiązków wynikających z programu praktyk. Wykonanie zadań potwierdza opiekun praktyk w miejscu pracy, natomiast całość przebiegu praktyk weryfikuje opiekun praktyk wyznaczony przez uczelnię. Opiekun również zalicza praktykę.

Przebieg praktyk na II roku (badania terenowe) nadzoruje wskazany przez uczelnię opiekun praktyk, który w karcie praktykanta (po zapoznaniu się w efektami pracy powstałymi w trakcie uczestnictwa w projekcie badawczym) potwierdza wykonanie zaplanowanych dla praktyk zadań oraz wystawia ocenę (skala od 1 do 5).

Realizacji praktyk na III roku towarzyszą dwa dokumenty: Dziennik Praktyk oraz Karta Praktykanta. W Karcie Praktykanta przedstawiciel pracodawcy potwierdza osiągnięcie przez studenta poszczególnych efektów uczenia się, przedstawia wykaz wykonanych przez studenta zadań oraz wystawia opinię na temat pracy praktykanta. W Dzienniku Praktyk student wymienia wszystkie zadania jakie wykonał, zamieszcza opinię na temat przebiegu stażu oraz charakterystykę nowych umiejętności, które w trakcie praktyki nabył. Oprócz podpisu studenta, w Dzienniku znajduje się potwierdzający zapisy praktykanta, podpis przedstawiciela pracodawcy. Na podstawie tych dokumentów zaliczenia praktyk dokonuje opiekun z ramienia uczelni.

Opiekun w miejscu pracy, przed rozpoczęciem praktyk, jest akceptowany przez opiekuna z ramienia uczelni pod kątem kompetencji, doświadczenia oraz umiejętności nadzorowania i oceny wykonywanych przez praktykanta zadań. Opiekunowie praktyk określone przez uczelnianego opiekuna praktyk wymagania te spełniają.

Studenci w miejscach praktyk mają dostęp do infrastruktury zakładu, w którym praktyki realizują. Warunki oferowane przez podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego spełniają wymagania niezbędne do osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się określonych dla praktyk.

Opiekunowie z ramienia uczelni nie hospituja praktyk (stażów). Rekomenduje się wprowadzenie elementu nadzoru nad przebiegiem praktyk, w postaci jednorazowej wizyty, w trakcie trwania praktyk w miejscu ich odbywania lub przeprowadzenia rozmowy telefonicznej z opiekunem w miejscu praktyk.

Na ocenianym kierunku nie dokonuje się okresowych ocen programu praktyk, sposobów ich realizacji, efektów, które student po odbyciu praktyk osiąga. Rekomenduje się włączenie, jako elementu programu praktyk coroczną ocenę tych elementów praktyk. Ocenę powinni wypracować studenci wraz z kierunkowym opiekunem praktyk. Celem takiego działania będzie doskonalenie programu praktyk i ich realizacji.

Kompetencje językowe studentów socjologii I stopnia są rozwijane w trakcie lektoratów obejmujących na I II roku 4 semestry nauki po 30 godzin – razem 120 godzin ćwiczeń.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny nauki socjologiczne. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są prawidłowe. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przy czym w przypadku studiów stacjonarnych, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami prawa. Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów. Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W związku z pandemią COVID-19, Uczelni natychmiast wprowadziła skuteczne procedury związane z nauką zdalną. Praktyka studencka dla studiów I stopnia socjologii w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej jest istotnym elementem programu studiów. Trzyetapowa organizacja praktyk, współpraca uczelni z interesariuszami zewnętrznymi w ich organizacji, system nadzoru nad przebiegiem praktyk i jej oceny oraz miejsca odbywania praktyk odpowiednie do kierunku dają studentom możliwość osiągnięcia wyznaczonych dla praktyk efektów uczenia się. Praktyki nie są hospitowane przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni, brakuje też okresowej oceny, dokonywanej wspólnie ze studentami, pod kątem programu praktyk, ich przebiegu, stopnia osiągnięcia efektów uczenia się oraz prawidłowości doboru miejsc praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku socjologia zostały określone w Uchwale nr 123/2018 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej na rok akademicki 2019/2020. Postępowanie rekrutacyjne ma charakter konkursowy. W wyniku analizy warunków rekrutacji, należy stwierdzić, że są one prawidłowe, przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla kierunku socjologia.

Wykorzystywane w procesie kształcenia sposoby weryfikacji efektów to: egzaminy pisemne, ustne, kolokwia, eseje, dyskusja, praca w zespołach, indywidualna praca na zajęciach, prezentacje multimedialne, realizacja projektów, wykonywanie i prezentacja prac domowych. Stosowane przez nauczycieli sposoby weryfikacji efektów uczenia się, w tym ich adekwatność, oceniane są podczas hospitacji. Wszelkie uwagi na ten temat odnotowywane są w „Protokole hospitacji”. Wykorzystywane sposoby weryfikacji zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Uczelnia opracowała procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, która została szczegółowo opisana są w Uchwale nr 198/2019 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 24 września 2019 roku w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się w APS. Postępowanie rozpoczyna się złożeniem wniosku (wraz z dokumentami, którymi kandydat dysponuje, wskazującymi na możliwość uzyskania efektów uczenia się). Wniosek składany jest do Pełnomocnika Rektora ds. potwierdzenia efektów uczenia się. W celu potwierdzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych przez wnioskodawcę Pełnomocnik powołuje Komisję ds. potwierdzenia efektów uczenia się. W wyniku przeprowadzonego postępowania komisja potwierdza zbieżność uzyskanych efektów

Funkcjonująca na kierunku socjologia procedura dyplomowania została uregulowana Regulaminem studiów oraz Regulaminem seminariów dyplomowych i uzyskiwania tytułu zawodowego w Akademii Pedagogiki Specjalnej. Proces dyplomowania traktowany jest jako forma weryfikacji zakładanych kierunkowych efektów uczenia się i okazja do wykazania się przez studenta wiedzą, umiejętnościami oraz kompetencjami społecznymi uzyskanymi w trakcie studiów. Można wyróżnić następujące części owego procesu: udział w seminarium dyplomowym, napisanie i złożenie pracy dyplomowej, dopuszczenie do egzaminu dyplomowego, uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu dyplomowego oraz uzyskanie pozytywnej oceny końcowej ze studiów. Tematyka prac licencjackich koncentruje się głównie na problematyce socjologii kultury i socjologii komunikacji, choć zdarzają się też prace z innych zakresów tematycznych. Studenci socjologii zachęceni są do realizowania tematów, którymi się interesują, co bardziej motywuje ich do większego zaangażowania w pisanie. Przeważającą część

prac stanowią prace empiryczne. Studenci zachęceni są do projektowania i realizacji badań do swojej pracy dyplomowej, aby ćwiczyć warsztat badacza. Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że obowiązująca procedura dyplomowania jest trafna, specyficzne dla ocenianego kierunku oraz zapewnia potwierdzenie osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się na zakończenie studiów

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia właściwie określiła warunki rekrutacji na studia I II stopnia dla kierunku socjologia o profilu ogólnoakademickim. Zasady i procedura dyplomowania są specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów ocenianego kierunku efektów uczenia się na zakończenie studiów. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są prawidłowe.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra prowadząca kształcenie liczy 34 osoby, w tym 4 osoby posiadające tytuł profesora zwyczajnego, 8 osób posiadających tytuł doktora habilitowanego, 19 osób posiadających tytuł doktora, oraz 3 osoby posiadające tytuł magistra. Na ocenianym kierunku zatrudnione są 22 osoby, w tym 21 w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedna połowę. Specyfika kształcenia akademickiego na kierunku socjologia wymaga, aby zespół zapewniający obsadę zajęć składał się z m. in. z nauczycieli akademickich reprezentujących dyscyplinę nauki socjologiczne. W wyniku analizy przedstawionej dokumentacji, należy stwierdzić, że wymóg taki został spełniony. Liczebność oraz kompetencje pracowników Instytutu są w pełni wystarczające do zapewnienia wysokiego poziomu procesu dydaktycznego oraz prowadzenia aktywności naukowej. Doświadczeni profesorowie dysponują bogatym dorobkiem naukowym i doświadczeniem dydaktycznym, służą swoim wsparciem przede wszystkim przy pisaniu prac dyplomowych. Przedstawiona przez Uczelnię obsada zajęć na kierunku socjologia jest bezpośrednio powiązana z kompetencjami i doświadczeniem poszczególnych pracowników. Osiąganiu przez studentów kompetencji do pracy naukowej służą przede wszystkim proseminaria i seminaria licencjackie oraz magisterskie, prowadzone przez samodzielnych pracowników naukowych lub adiunktów ze stopniem doktora i odpowiednim doświadczeniem. Tematyka seminariów licencjackich i magisterskich jest powiązana z zainteresowaniami oraz

badaniami prowadzonymi przez promotorów, przy czym uwzględniane są także preferencje i wybory badawcze dyplomantów.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku, posiadają kwalifikacje językowe pozwalające im na prowadzenie zajęć w językach: angielskim, niemieckim, francuskim i rosyjskim. Dzięki temu studenci otrzymują ofertę fakultetów obcojęzycznych (głównie w języku angielskim, ponieważ tym językiem najlepiej posługują się studenci – szczegółowe dane nt. zajęć obcojęzycznych w załączniku), mogą też konsultować z wykładowcami literaturę obcojęzyczną niezbędną do pisania prac zaliczeniowych czy też dyplomowych. Badania naukowe pracowników są bezpośrednio związane z prowadzonymi zajęciami dydaktycznymi, a ich wyniki są wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Zapewnia to studentom nie tylko dostęp do najnowszych wyników badań i ustaleń dotyczących studiowanej dyscypliny, ale i możliwość uczestniczenia w prowadzonych przez wykładowców badaniach, śledzenia ich przebiegu - przez co stanowi dla uczestników zajęć istotną inspirację do podejmowania własnych inicjatyw badawczych.

Prowadzona polityka kadrowa na kierunku socjologia, umożliwia pozyskiwanie nowych pracowników badawczo-dydaktycznych dostosowanych stricte do kierunku. Wszystkie konkursy na nowe stanowiska pracy w Uczelni są ogłaszane w Biuletynie Informacji Publicznej APS, dostępnym na stronie. W konkursach szczególnie kładziony jest nacisk na dorobek naukowy kandydata, jego szanse na rozwój naukowo-badawczy, dostosowanie zainteresowań naukowo-badawczych do programu studiów oraz kompetencje dydaktyczne. Te ostatnie sprawdzane są w trakcie zatrudnienia podczas hospitacji zajęć ze studentami.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadrę prowadzącą zajęcia na kierunku socjologia stanowi stabilny zespół pracowników, sukcesywnie wzmacniany nowymi pracownikami. Uczelnia zapewniła właściwą obsadę zajęć na kierunku praca socjalna, która jest bezpośrednio powiązana z kompetencjami i doświadczeniem poszczególnych pracowników. Prowadzona polityka kadrowa na kierunku socjologia, umożliwia pozyskiwanie nowych pracowników badawczo-dydaktycznych dostosowanych stricte do kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Kształcenie na kierunku socjologia prowadzone jest w kampusie, w którym zlokalizowanych jest 6 instytutów i 1 samodzielna katedra, którym podlega 11 katedr i 14 zakładów wchodzących w skład instytutów, 20 pracowni, międzywydziałowe studium wychowania fizycznego i sportu, biblioteka główna oraz jednostki organizacyjne administracji. Wszystkie jednostki naukowo-dydaktyczne mają w kompleksie do dyspozycji 78 sal wykładowych (w tym 1 dużą aulę na 400 miejsc i 2 aule mniejsze, każda na 200 miejsc, wyposażone w wysokiej jakości sprzęt audiowizualny), 31 średnich sal wykładowych, 30 sal ćwiczeniowych, 1 salę gimnastyczną, 3 sale mniejsze dla sekcji gimnastycznych; łączna powierzchnia wykorzystywana na cele dydaktyczne w obiektach A, B i C wynosi 4 558,2 m². Pracownie komputerowe wyposażone są w 70 zestawów Dell procesor klasy i5, 8 gb ram 500 gb hdd, monitor 22" TFT. Ponadto w ramach infrastruktury funkcjonuje także laboratorium I-Lab, które składa się z dwóch wydzielonych przestrzeni: pierwszej – przeznaczonej do pracy oraz drugiej – mającej charakter rekreacyjny. Przestrzeń do pracy wyposażona jest w wygodne meble biurowe odbiegające wyglądem od typowego wyposażenia sal wykładowych i pomieszczeń biurowych na uczelni. Do pracy studentów przeznaczonych jest 10 nowoczesnych komputerów typu All-in-One z ekranami dotykowymi oraz oprogramowaniem VirtualBrainstorm (VBS), które pozwala na anonimowe zaangażowanie wszystkich uczestników, szybką dyskusję, współpracę i głosowanie. W tej części znajduje się również projektor i tablica interaktywna. Ściany pomalowane są specjalną farbą tablicową, dzięki czemu dostępne jest dużo przestrzeni do robienia notatek, część powierzchni ścian ma także właściwości magnetyczne, co umożliwia mocowanie na nich różnych materiałów za pomocą magnesów. W przestrzeni relaksacyjnej dostępne są meble wypoczynkowe, fotele, worki sako, pufy i małe stoliki, które można łatwo przestawić tak, by dostosować przestrzeń do potrzeb użytkowników. Pomieszczenie relaksacyjne pomalowane jest ciepłymi, żywym kolorami. Na jednej ze ścian znajduje się duży surrealistyczny obraz oddziałujący na wyobraźnię i wzmagający procesy twórcze uczestników sesji w i-Labie. W pomieszczeniu efekty wizualne można modyfikować poprzez włącznie różnego typu oświetlenia. Fragment strefy relaksacyjnej przeznaczony jest na przygotowanie i serwowanie napojów i małych przekąsek.

Do dyspozycji studentów są 3 obiekty sportowe: siłownia, sala fitness i sala gimnastyczna. Wszystkie obiekty sportowe na terenie Akademii posiadają pełne zaplecze sanitarno-higieniczne. Siłownia – wyposażona w sprzęt wysokiej klasy, przystosowana do ćwiczeń dla osób z niepełnosprawnością, podzielona na 3 strefy: cardio (bieżnia, rowery, orbitreki, ergometry wioślarskie), maszyny stacjonarne, oraz strefę ćwiczeń wolnych. Znajduje się tu sprzęt do treningu funkcjonalnego, wielopłaszczyznowego oraz rehabilitacyjnego (także dla osób po urazach i przewlekłych kontuzjach). Sala fitness – wyposażona w sprzęt do treningu aerobowego, szybkościowego oraz zajęć tanecznych. Na sali prowadzone są zajęcia z gimnastyki korekcyjnej, pilatesu, aerobiku, jogi oraz tańca. Znajduje się tu specjalistyczny sprzęt sportowy: piłki rehabilitacyjne, piłki bosu, taśmy oporowe, taśmy *powerband*, hantle, materace, sportowe rowery spinningowe oraz Sala gimnastyczna – wyposażona w sprzęt do sportowych zajęć grupowych z następujących dyscyplin: piłka siatkowa, piłka koszykowa, piłka nożna, piłka ręczna. Znajdują się tu także specjalistyczne maty i materace, na których odbywają się zajęcia z judo i samoobrony. Sala jest w pełni przystosowana i wyposażona w sprzęt do treningu crossfitowego (boxy, drążki, liny oporowe, taśmy TRX, piłki lekarskie 3-12kg). Odbywają się również zajęcia w plenerze z kijami nordic walking. Baza naukowo-dydaktyczna podlega systematycznym przeglądom. Niezbędne środki do prowadzenia zajęć oraz poprawiające warunki studiowania są uzupełniane, czego wyrazem były np. zakupy sprzętu związane z obecną pandemią.

Do dyspozycji studentów kierunku socjologia pozostaje Biblioteka Główna APS, która czynna jest 6 dni w tygodniu oraz dodatkowo w wybrane niedziele. W jej skład wchodzi Wypożyczalnia, Czytelnia i Informatorium. Biblioteka zlokalizowana jest na 3 piętrze budynku „B”, przy ulicy Szczęśliwickiej 40. W Bibliotece funkcjonuje elektroniczny system biblioteczny Patron. Czytelnicy mają dostęp do katalogu OPAC - on-line, z możliwością wyszukiwania, zamawiania, rezerwacji i prolongaty materiałów bibliotecznych. Biblioteka posiada także trezor biblioteczny, tzw. Wrzutnię, usytuowaną w najbardziej uczęszczanym miejscu uczelni. Wrzutnia umożliwia zwracanie materiałów bibliotecznych poza godzinami pracy biblioteki oraz ułatwia zwrot książek osobom niepełnosprawnym. Ponadto książki w wersji papierowej - ok. 145 tysięcy woluminów ze szczególnym uwzględnieniem publikacji zalecanych w sylabusach, prace dyplomowe - ok. 40 tys. prac licencjackich i magisterskich w wersji papierowej, prace dyplomowe w wersji elektronicznej dostępne na 2 stanowiskach komputerowych w czytelni w ramach Archiwum Prac Dyplomowych (system APD), czasopisma drukowane - ok. 200 tytułów czasopism polskich w bieżącej prenumeracie i 10 tytułów zagranicznych, dostęp do Baz w Ramach Licencji Krajowej, dostęp do Bazy IBUK libra (pełno-tekstowe książki elektroniczne z możliwością korzystania z dowolnego miejsca na dowolnym urządzeniu - obecnie 1020 pozycji), dostęp do Platformy EBSCO, poza ofertą w ramach licencji krajowej dokupiony dostęp do baz: PsycINFO, PsycEXTRA, PsycTESTS.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura naukowo-dydaktyczna, informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, właściwe dla kierunku socjologia oraz umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Zasoby biblioteczne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, określonych dla ocenianego kierunku. Władze stale monitorują stan bazy dydaktycznej, czego przykładem są regularne przeglądy stanu pomieszczeń i ich wyposażenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do

której kierunek socjologia jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla ocenianego kierunku. Współpracujący z uczelnią w zakresie kierunku socjologia interesariusze zewnętrzni reprezentują organizacje pozarządowe, instytucje samorządowe, instytucje kultury oraz firmy badawcze. Do grona współpracujących z kierunkiem podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego należą instytucje położone w najbliższym otoczeniu, a także lokalne i regionalne. Współpracujący przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego są przedstawicielami organizacji, instytucji i firm, w których absolwenci socjologii najczęściej znajdują zatrudnienie.

Uczelnia przywiązuje dużą wagę do podtrzymywania aktywnych kontaktów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Efekty tej współpracy widoczne są w postaci zmian wprowadzanych w programie pod wpływem sugestii płynących ze strony interesariuszy zewnętrznych.

Współpraca uczelni z otoczeniem w ramach ocenianego kierunku jest stała, aktywna, jednocześnie niesformalizowana. Współpraca przybiera różne formy.

Przedstawiciel interesariuszy zewnętrznych aktywnie uczestniczą w organizacji i ocenie praktyk.

Interesariusze, oprócz możliwości przekazywania uwag w bezpośrednich kontaktach z uczelnianym koordynatorem praktyk, swoje sugestie odnośnie do programu zawierają również w Dziennikach Praktyk. Przykładem zmiany w programie, która się dokonała pod wpływem sugestii pojawiającej się w trakcie realizacji praktyk (hospitacji na I roku studiów I stopnia) jest wprowadzenie fakultetu „Mowa nienawiści a prawa człowieka”, prowadzonego w roku akademickim 2017/2018 i 2018/2019 przez przedstawiciela otoczenia społeczno-gospodarczego, członka Stowarzyszenia Młodych Dziennikarzy POLIS (wraz z pracownikiem naukowym z IFiS). Inne, wprowadzone pod wpływem sugestii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego zmiany w programie uczenia się na ocenianym kierunku to m.in. zmiana specjalności z „Socjologia kultury” na „Socjologia kultury – badania i marketing” oraz wprowadzenie na II roku studiów I stopnia zajęć z „Komputerowego wspomaganie badań”. Zajęcia „Mowa nienawiści a prawa człowieka” oraz „Komputerowe wspomaganie badań” prowadzą przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, zatrudnieni na umowę cywilno-prawną.

W zajęcia zaangażowani są też inni, zatrudnieni na umowy cywilno-prawne praktycy. I tak starszy specjalista ds. badań firmy Polkomtel (ekspert w zakresie badań internetowych) na I roku studiów II stopnia, co roku realizuje zajęcia dotyczące prowadzenia badań marketingowych w ramach wizyty na zajęciach z „Metodologii badań społecznych”, a przedstawicielka Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku akademickim 2019/2020 prowadziła fakultet dla studentów III roku studiów pierwszego stopnia „Alkohol na różnych etapach życia. Szkody, rozpowszechnienie, przeciwdziałanie”.

Platformą do wymiany informacji i dyskusji, również dotyczących programu studiów na socjologii w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, pomiędzy Instytutem Filozofii i Socjologii, a przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, są cykliczne konferencje podsumowujące roczną realizację projektu badawczego na studiach II stopnia, oraz praktyki w formie realizacji projektu badawczego na II roku studiów I stopnia. Projekty te kończą konferencje, w których zawsze uczestniczą przedstawiciele zaangażowanych w projekty instytucji z otoczenia społecznego, w których były realizowane badania, np. Burmistrz Radzymina, dyrektorzy ponadpodstawowych szkół

zawodowych z powiatu wołomińskiego, nauczyciele, studenci oraz przedstawiciele środowiska akademickiego realizujący dany projekt.

Współpracujący z uczelnią w zakresie ocenianego kierunku interesariusze zewnętrzni tworzą liczną, ale rozproszoną grupę. Nie mają możliwości wymiany między sobą opinii na temat programu ani przedyskutowania z innymi przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego proponowanych przez siebie zmian. Rekomendowanym rozwiązaniem dla tej sytuacji jest częściowe sformalizowanie współpracy. Miałoby ono polegać na powołaniu grupy reprezentującej środowisko społeczno-gospodarcze, której członkowie, na corocznych posiedzeniach dyskutowaliby kwestie związane z programem uczenia się oraz opiniowali wzajemnie własne propozycje. Powołanie ściśle współpracującej z kierunkiem grupy interesariuszy zewnętrznych powinno ułatwić przepływ komunikatów pomiędzy uczelnią, a otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Na ocenianym kierunku nie prowadzi się okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, nie przeprowadza się też oceny poprawności doboru instytucji współpracujących oraz skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów. Rekomenduje się wprowadzenie okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów. Wprowadzenie takiej praktyki pozwoli potwierdzić prawidłowość doboru instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego do współpracy z kierunkiem oraz odpowiedniość płaszczyzn współpracy w celu osiągnięcia jak najlepszych efektów lub wskaże miejsca, które wymagają modyfikacji niezbędnych do uzyskania lepszych wyników.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dobór instytucji, z którymi APS współpracuje w zakresie ocenianego kierunku jest odpowiedni. Grupa przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest liczna, tworzą ją reprezentanci instytucji, organizacji i firm, w których zatrudnienie znajdują absolwenci socjologii. Sygnały płynące z otoczenia społeczno-gospodarczego dotyczące programu uczenia się na kierunku socjologia w APS są wykorzystywane do modyfikacji programu, tak, aby lepiej przygotować absolwentów do sprostania aktualnym wymaganiom rynku.

Współpraca uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie ocenianego kierunku odbywa się na kilku płaszczyznach (udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w organizacji praktyk, prowadzenie przez nich zajęć, zlecanie przez interesariuszy zewnętrznych projektów badawczych).

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest niesformalizowana, interesariusze zewnętrzni ściśle współpracujący z kierunkiem nie mają możliwości spotkania się i dokonania wymiany opinii dotyczących programu uczenia się dla ocenianego kierunku i ewentualnego sugerowanie modyfikacji programu.

Uczelnia w zakresie ocenianego kierunku nie prowadzi ewaluacji współpracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie na kierunku socjologia w APS w Warszawie stanowi jeden z bardzo ważnych elementów. Współpraca – zarówno sformalizowana, w ramach programów badawczych, jak i nieformalna, wynikająca z rozległych kontaktów pracowników Instytutu z naukowcami z zagranicznych ośrodków, owocuje doskonaleniem koncepcji kształcenia, wzbogacaniem programów kształcenia na poszczególnych specjalnościach i wdrażaniem innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych. Na ocenianym kierunku zajęcia w językach obcych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzone są takie zajęcia jak: Emotions and the Media, Future Societies, Welcome to the New Sexuality? Sexuality in Consumer Culture, Assertiveness, Training Not Only Saying „No”, Art Techniques in Group Training, Disability, Community and Society, Forever Young? Forever Fit? Body in Consumer Culture oraz Behavioural Addictions Deception and its Detection. Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku socjologia, posiadają kwalifikacje językowe pozwalające im na prowadzenie zajęć w językach: angielskim, niemieckim, francuskim i rosyjskim. Dzięki temu studenci I II stopnia socjologii otrzymują bogatą ofertę fakultetów obcojęzycznych. Studenci mogą też konsultować z wykładowcami literaturę obcojęzyczną niezbędną do pisania prac zaliczeniowych czy też dyplomowych.

Lektoraty pogłębiają znajomości struktur gramatycznych, wzbogacają słownictwo, a przede wszystkim wprowadzają w terminologię obcojęzyczną z zakresu dyscypliny nauk społecznych. Prowadzą do osiągnięcia kompetencji językowych na poziomie B2.

Na kierunku socjologia funkcjonuje Program wymiany Erasmus + który skierowany jest do studentów, którzy spełniają wymogi określone w programie. W ostatnich trzech latach spośród studentów socjologii 3 osoby wyjechały na semestr letni 2019/2020 na University of Limerick do Irlandii. Mała liczba studentów socjologii wyjeżdżających w ramach programu Erasmus jest spowodowana brakiem oferty dla studentów tego kierunku (dominują kierunki pedagogiczne, psychologiczne i artystyczne). Uczelniany koordynator zajmujący się programem Erasmus, podejmuje działania zmierzające do znalezienia większej liczby uczelni, do których w ramach wymiany mogliby jeździć studenci kierunku socjologia. Inter-Institutional agreement z University of Limerick w Irlandii w programie Erasmus+ zostało podpisane na lata 2019-2021.

Wysiłki związane z powiększeniem zakresu umiędzynarodowienia zmierzają, na poziomie organizacji Wydziału, w kierunku budowania płaszczyzn międzynarodowej kooperacji, których rezultatem ma być stała produktywna współpraca naukowa. Środkiem do realizacji celów naukowych jest np. wymiana naukowa, zakładająca dzielenie się wiedzą w formie wyjazdów powiązanych z wykładami, czy prowadzeniem zajęć seminaryjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza na kierunku socjologia możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku. Wysiłki związane z powiększeniem zakresu umiędzynarodowienia zmagają, na poziomie organizacji Wydziału, w kierunku budowania płaszczyzn międzynarodowej kooperacji, których rezultatem ma być stała produktywna współpraca naukowa. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Rodzaj i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku socjologia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, a także stwarza możliwość rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku o profilu ogólnoakademickim.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie. Pomoc ma charakter stały i przybiera formy pozwalające studentom na rozwój społeczny, naukowy, sportowy, artystyczny i zawodowy. Dzięki zajęciom warsztatowym oraz praktykom studenci mają możliwość zdobycia wiedzy i niezbędnych umiejętności pomagających w wejściu na rynek pracy. Działania Uczelni sprzyjają rozwojowi samodzielności i pełnieniu aktywnej roli w procesie uczenia się. Uczelnia uwzględniła zróżnicowane potrzeby różnych grup studentów.

Studenci otrzymują stałe wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej, poprzez inicjatywy podejmowane na Uniwersytecie. Do działalności naukowej motywują studentów pracownicy Instytutu, którzy oferują studentom udział w projektach naukowych przez nich realizowanych. Można zaliczyć do nich projekt badawczy: „Od obyczaju do mody”, „Rola kobiet i mężczyzn w budowaniu spójności społecznej w Pułtusk i Siedlcach”, czy „Reforma edukacyjna z perspektywy społeczności lokalnych: społeczności wiejskich, miejskich oraz powiatu”. Warto wspomnieć, że wynikiem niektórych z badań były wydania książkowe, w których znalazły się artykuły studentów. Co więcej, w ramach programu studiów studenci II i III roku biorą udział w zajęciach „Projekt badawczy” prowadzonych w formie projektowej, które stymulują studentów do zgłębiania swojej wiedzy, umożliwiają wypracowanie umiejętności miękkich poprzez badania terenowe, dojście do własnych wniosków i prezentację zebranych informacji. Oferowane zajęcia praktyczne są zaletą w zdobyciu umiejętności potrzebnych do odnalezienia się na rynku pracy. Studenci wskazali, że zajęcia te odgrywały decydującą rolę w podjęciu decyzji o kontynuacji studiów na kierunku Socjologia II stopnia.

Uczelnia dba o integrację społeczności studenckiej poprzez zaangażowanie się we współpracę z innymi warszawskimi uczelniami. Międzyuczelniany projekt ASK WARSZAW (Warszawski Akademicki Semestr Kreatywny) kształtuje umiejętność pracy zespołowej, współpracy między studentami z różnych dziedzin nauki. Ponadto, ma on na celu zapoznanie studentów z nowymi technikami nauki i rozwiązywania problemów, jak Problem Based Learning według modelu AAU oraz PDF, DesignThinking).

Dodatkową motywację do nauki oraz jak najlepszego przygotowania do obrony pracy dyplomowej stanowi organizowany przez Uczelnię Konkurs Rektora APS a najlepszą pracę dyplomową. Ponadto, studenci kierunku Socjologia zachęceni są do udziału w konkursach organizowanych przez inne instytucje, w których odnoszą sukcesy. Dzięki temu mają także możliwość odbycia płatnych staży w renomowanych agencjach badawczych, udziału w trzydniowych Warsztatach Badawczych oraz udziału w Kongresie Badawczym.

Uczelnia uwzględnia również sportowe formy aktywności studentów poprzez organizowany bieg im. Marii Grzegorzewskiej, w Parku Szczyliwickim, w którym chętnie uczestniczą studenci oraz pracownicy Uczelni. Studenci mają możliwość samodzielnego wyboru formy aktywności sportowej w ramach obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, odbywających się na pierwszym roku studiów, co pozwala im na wybór sportu dogodnego dla nich.

Uczelnia zapewnia studentom materialne wsparcie poprzez możliwość ubiegania się o stypendium Rektora oraz stypendium Ministra, które przeznaczone są dla studentów wybitnych z bardzo dobrymi wynikami w nauce. Rozwiązanie, które ułatwia proces kształcenia dla studentów ze szczególnymi zdolnościami, biorącymi udział w projektach badawczych, obciążonymi innymi obowiązkami lub studentów z niepełnosprawnością to możliwość indywidualizacji ścieżki nauki - Indywidualnej Organizacji Studiów lub Indywidualnego Programu Studiów.

Studenci znajdujący się w złej sytuacji materialnej lub w sytuacjach losowych mogą ubiegać się o zapomogi. Wsparcie materialne zostało przewidziane także dla studentów z niepełnosprawnościami. Uczelnia dba o studentów mających dzieci poprzez stworzoną na Uczelni przestrzeń, jak strefa malucha czy pokój dla matki z dzieckiem. Na Uczelni działa także bar studencki, w którym studenci mogą posilić się w czasie przerw między zajęciami.

Co więcej, studenci mogą skorzystać z bezpłatnych porad psychologicznych oraz porad prawnych, dzięki działającym na Uczelni poradniom. W czasie pandemii COVID-19 studenci mogą korzystać z porad w formie zdalnej. Pracownicy poradni dbają o zapewnienie studentom komfortowych warunków korzystania z usług poradni, między innymi poprzez rzetelny dobór osób udzielających pomocy danym studentom. Co tydzień organizowane są również treningi relaksacyjne, mające na celu rozluźnienie układu nerwowego i poprawy nastroju studentów.

Studenci mogą liczyć zarówno na pomoc władz Uczelni, jak i jej pracowników. Nad prawidłowym procesem kształcenia czuwa Prorektor ds. Studenckich, który służy pomocą, rozpoznaje odwołania studentów oraz wydaje decyzje. Bezpośredni kontakt Prorektora ds. Studenckich z Senacką Komisją ds. Kształcenia i Spraw Studenckich oraz Zarządem Samorządu Studenckiego pozwala na szybką reakcję w razie sytuacji problemowych.

Prowadzący zajęcia utrzymują stały kontakt ze studentami poprzez wiadomości mail oraz dzięki konsultacjom, obecnie prowadzonym w formie zdalnej. Nauczyciele akademicki chętnie udzielają studentom wyjaśnień oraz pomagają w rozwiązywaniu problemów. Obecna nauka zdalna nie stanowi

przeszkody w kontaktowaniu się oraz prowadzeniu żywej dyskusji. Dzięki zajęciom odbywającym się w czasie rzeczywistym przy wykorzystaniu aplikacji Teams, studenci otrzymują odpowiedź na zadawane pytania czy niejasności. Mają oni także możliwość wzięcia udziału w merytorycznych dyskusjach sprzyjających rozwojowi umiejętności miękkich oraz publicznych wystąpień.

Uczelnia zapewnia studentom rozbudowaną obsługę administracyjną, uwzględniającą potrzeby wszystkich studentów. Szczególną troską zostali obdarzeni studenci z niepełnosprawnościami. Stworzone w ramach struktury administracyjnej Samodzielne Stanowisko ds. Osób z Niepełnosprawnościami, połączone jednocześnie z funkcją Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, zapewnia stałą opiekę studentom z niepełnosprawnościami. Pełnomocnik dba o informowanie kandydatów o rodzajach dostępnych udogodnień, możliwościach transportu specjalistycznego, dostosowaniu form egzaminów, nagrywaniu zajęć, a także możliwości skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego bądź asystenta. Ponadto, Uczelnia zapewnia osobom z niepełnosprawnościami pomoc w wypełnianiu wniosków do stypendiów specjalnych, zapomóg, programów PFRON oraz wsparcie doradcze w sytuacjach trudnych lub konfliktowych dla studentów, jak i wykładowców. Oferowane wsparcie pozwala studentom z niepełnosprawnościami na lepsze odnalezienie się w środowisku uczelnianym. Warto wspomnieć również o inicjatywie Samorządu Studenckiego polegającej na przygotowaniu dokumentów ze wskazówkami dla nauczycieli akademickich, które dotyczyły sposobu prowadzenia zajęcia z osobami z niepełnosprawnością mowy, ze studentami niedosłyszającymi i niesłyszącymi oraz słabo widzącymi lub niewidzącymi. W celu uzyskania wskazówek w załatwieniu bieżących spraw uczelnianych studenci korzystają z pomocy pracowników Biura Spraw Studenckich oraz Biura Planowania Kształcenia, które zapewniają studentom szybką i kompleksową obsługę. Nad sprawami stypendialnymi oraz zakwaterowaniem studentów w domach studenckich czuwa Biuro Pomocy Materialnej i Absolwentów. Podział jednostek administracyjnych zajmujących się poszczególnymi sprawami studenckimi zdecydowanie przyspiesza proces rozpoznania oraz ułatwia studentom kontakt z osobami odpowiedzialnymi za konkretny aspekt.

Uczelnia wspiera studentów poprzez motywowanie do podejmowania nowych form aktywności. Studenci mają możliwość rozwoju swoich zainteresowań w Kole Naukowym Socjologii 2%, które obecnie znajduje się na etapie reaktywowania swoich działań. Uczelnia nie dysponuje wydzieloną przestrzenią dla kół naukowych, ale studenci mogą korzystać z sal akademickich w celu przygotowania konferencji, spotkań czy zorganizowania przedsięwzięć. Uczelnia chętnie wspiera materialnie studentów we wszystkich podejmowanych inicjatywach. Nieocenioną pomoc stanowi także zaangażowanie nauczycieli akademickich, którzy służą pomocą studentom w realizacji ich pomysłów naukowych.

Studenci biorą udział w ewaluacji systemu wsparcia i motywowania studentów poprzez systematycznie prowadzone elektroniczne ankiety studenckie z zachowaniem dobrowolności i anonimowości na temat realizowanych zajęć prowadzonych przez konkretnego wykładowcę. Studenci otrzymują informację zwrotną o wynikach ankiet, która umieszczana jest w formie zbiorczego raportu dotyczącego ocen na stronie internetowej Akademii w zakładce: Jakość kształcenia oraz w systemie USOS. W przypadku wystąpienia problemów, zgłoszonych przez studentów uwag Władze Uczelni podejmują działania naprawcze. Oceny studentów stanowią podstawę ogłaszanego co roku rankingu najlepiej ocenionych zajęć przez studentów. Najlepiej ocenieni nauczyciele otrzymują od studentów na Święcie Patronki statuetki Sów. Członkowie Samorządu znajdują się w organach kolegialnych Uczelni takich, jak Komisje Senackie, czy Zespół ds.

Jakości Kształcenia. Uczestnictwo w tych organach pozwala studentom na wyrażanie zdania na temat tworzonych rozwiązań systemowych.

Uczelnia monitoruje losy absolwentów po zakończeniu studiów na kierunku Socjologia, co stanowi element okresowych przeglądów wsparcia studentów. Wyniki monitoringu pozwalają Władzom Uczelni na doskonalenie programu studiów i zapewnianie dobrego przygotowania studentów do wejścia na rynek pracy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewnione jest wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym i wejściu na rynek pracy. Zapewnione zostało kompleksowe wsparcie dla wszystkich grup studentów – z niepełnosprawnościami, wybitnych, znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej czy wychowujących dzieci.

Pomoc okazywana studentom uwzględnia systemowe wsparcie dla studentów wybitnych między innymi poprzez możliwość indywidualizacji procesu uczenia się, stypendia naukowe, organizowane konkursy czy dofinansowanie udziału w konferencjach. Różnorodne formy i metody realizacji zajęć sprzyjają przyswajaniu wiedzy przez studentów. Dobrą stroną stanowi współpraca nauczycieli akademickich ze studentami, której wynikiem są wspólne projekty badawcze oraz opracowania książkowe. Na uwagę zasługuje także zapewnianie studentom w formie zdalnej wsparcie psychologiczne i prawne, dzięki działającym na Uczelni poradniom. Pomoc w procesie studiowania otrzymywana od nauczycieli akademickich przybiera formy skierowane na studenta. Rozbudowany system wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami przyczynia się do likwidacji barier i w przystępny sposób pozwala na realizację studiów przez osoby z niepełnosprawnościami. Dobrą stroną Uczelni jest również sprawnie i kompleksowo działająca obsługa administracyjna, która zapewnia studentom możliwość szybkiego załatwienia spraw uczelnianych. Za cenne rozwiązanie należy uznać stworzony w aplikacji Teams kanał do kontaktu studentów w celu prowadzenia rozmów pozalekcyjnych oraz wymiany studenckich doświadczeń. Studenci znają sposoby zgłaszania uwag oraz problemów. Biorą udział w ewaluacji systemu wsparcia i motywowania studentów poprzez udział w badaniach ankietowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

- Treningi relaksacyjne prowadzone co tydzień w formie zdalnej przeznaczone dla studentów oraz pracowników Uczelni, które integrują społeczność akademicką oraz stanowią formę wsparcia w trudnej sytuacji odosobnienia czy izolacji spowodowanej wirusem COVID-19. Wskazana forma wsparcia pozytywnie wpływa na zdrowie psychiczne studentów.
- Bezpłatne wsparcie psychologiczne i prawne zapewniane studentom w ramach poradni działających na Uczelni. Studenci doświadczający osamotnienia, niepokoju czy przeżywający kryzys emocjonalny mogą liczyć na fachową pomoc specjalistów. Poradnie obecnie działają poprzez organizowane spotkania w formie zdalnej, co stanowi dobre rozwiązanie dla

studentów, którzy wrócili do swych domów rodzinnych i nie mają możliwości skorzystania z pomocy w sposób stacjonarny.

- Zespół w aplikacji Teams przeznaczony dla studentów, który utworzony został w celu wymiany spostrzeżeń o obecnej sytuacji, bieżących informacji oraz przeczytanych książek. Stworzona przestrzeń pozwala studentom na podtrzymanie więzi społecznych oraz na swobodną rozmowę. Rozwiązanie to spotkało się z dużym uznaniem studentów kierunku socjologia.

Wszystkie wskazane powyżej dobre praktyki są zgodne z normami i wartościami etycznymi oraz zasadami odpowiedzialności społecznej. Są uniwersalne i nie wymagają szczególnych udoskonaleń, by zastosować je w innych środowiskach uczelnianych. Mogą stanowić inspirację do wprowadzenia podobnych rozwiązań w innych Uczelniach. O ich innowacyjności świadczy między innymi zastosowana forma zdalnego internetowego porozumiewania się. Wskazane praktyki są powtarzalne. Pomimo powrotu do zajęć prowadzonych w murach Uczelni, mogą pozostać na stałe dodatkową formą wsparcia studentów. **Zalecenia**

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku socjologia oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Akademia Pedagogiki Specjalnej realizuje politykę informacyjną z uwzględnieniem zasady transparentności i pełnego dostępu do informacji wszystkich zainteresowanych. Realizacji tej polityki służy funkcjonowanie strony internetowej Uczelni, systemu USOS i IRK, wewnętrznej sieci intranetowej, pełnej otwartości na współpracę z mediami oraz na zapytania złożone w trybie uzyskania informacji publicznej. Informacje o rekrutacji, programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach są w pełni dostępne i sprofilowane zgodnie z potrzebami określonych grup odbiorców, np. aktualnych i przyszłych studentów. I tak: zestaw efektów kształcenia na kierunku socjologia udostępniany jest kandydatom w systemie IRK oraz jest zamieszczony na stronie Akademii Pedagogiki Specjalnej. W zakładce kierunku studiów i specjalności znajdują się rozbudowane informacje o prowadzonym kierunku i specjalnościach, a także o kwalifikacjach uzyskiwanych w trakcie ich realizacji.

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców. Wszyscy interesariusze wewnętrzni, zewnętrzni i wszyscy inni zainteresowani mogą korzystać z informacji umieszczanych na stronie internetowej uczelni posiadającej funkcjonalne zakładki ułatwiające dostęp do wybranych informacji. W roku akademickim 2019/2020 rozbudowano zakładkę Instytutu Filozofii i Socjologii i poprawiono jej funkcjonalność. Od 2016 roku Instytut Filozofii i Socjologii rozpoczął także prowadzenie strony na Facebook'u (Instytut Filozofii i Socjologii APS), która pozwala na zamieszczanie aktualności i dzielenie się ważnymi dla społeczności akademickiej informacjami (najnowsze publikacje, konferencje, warsztaty, dokonania studentów i pracowników).

Informacja obejmuje cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia oraz program studiów. Obejmuje także charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Informacje dotyczące jakości informacji o studiach są pozyskiwane w różny sposób. Na temat funkcjonowania polityki informacyjnej APS interesariusze wewnętrzni mogą wypowiadać się w trakcie prowadzonych badań samoewaluacyjnych, a także mogą przysyłać wszelkie uwagi, skargi, wnioski, refleksje oraz propozycje doskonalenia tejże polityki na skrzynkę kontaktową. O tej możliwości przypominają cyklicznie powtarzane akcje plakatowe oraz informacje na stronie internetowej Akademii.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem.

Informacja obejmuje cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia oraz program studiów. Obejmuje także charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania.

Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Wyznaczono zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności zespołu osób, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. W APS przyjęto Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) wprowadzony w 2010 roku Uchwałą nr 88/09-10 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 15 września. W obecnym roku akademickim, w związku ze zmianami organizacyjnymi w Uczelni (likwidacja wydziałów) ustalono nowe zasady funkcjonowania i organizacji systemu. Wprowadzone zostały one w życie Zarządzeniem nr 240/2019 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1 października 2019 roku. Za koordynację WSZJK odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, a za realizację zadań systemu - Uczelniany Zespół ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Na poziomie Instytutu nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów sprawuje Dyrektor Instytutu oraz, powoływane doraźnie spośród pracowników Instytutu, zespoły: analizujące dotychczasowe programy studiów w celu zaproponowania ewentualnych zmian czy też zespoły analizujące poziom osiągania zakładanych efektów uczenia się. Dyskusje dotyczące merytorycznej zawartości programów studiów odbywają się również podczas zebrań zakładów i katedr, zebrań kierowników zakładów i katedr oraz zebrań Instytutu.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów zawarte są w Uchwale nr 114/2018 z dnia 21 listopada 2018 roku Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w sprawie wytycznych do projektowania programów studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich oraz Uchwale nr 125/2018 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie zmiany uchwały w sprawie wytycznych do projektowania programów studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich. Zawarte w nich wytyczne precyzyjnie określają formalno-merytoryczne zasady konstruowania nowych i zmieniania starych programów oraz sposób opisu programu studiów.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny. W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku)

Prowadzone są badania samoewaluacyjne, które dotyczą zbierania opinii studentów na temat jakości procesu dydaktycznego i oceny jego efektów; jakości przygotowania zawodowego i dostosowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy; jakości kadry naukowo-dydaktycznej, administracyjnej i studentów; oraz jakości bazy materialnej, warunków kształcenia oraz działania systemu USOS.

W wymienionych badaniach uwzględnia się także opinie nauczycieli akademickich i pracowników administracji Akademii. Opinie pracowników akademii skutkuje podejmowaniem konkretnych działań, np.: zainstalowanie ciemniejszych rolet w salach wykładowych, zmiany w regulaminie studiów, praktyk czy seminariów dyplomowych, usprawnianie systemu przepływu informacji, w tym elektronicznej komunikacji w Akademii – poczty, USOS, platformy e-learningowej, informatory,

newsletter, wprowadzenie aplikacji USOS na smartfony, uruchamianie szkoleń i seminariów tematycznych itp.

Uwzględnia się również opinie pracodawców. Kształcenie na kierunku socjologia zakłada stałe uczestnictwo w nim interesariuszy zewnętrznych w osobach opiekunów praktyk w miejscach ich odbywania, kierowników i personelu instytucji partnerskich. Ich opinie o kompetencjach posiadanych przez studentów oraz o programie kształcenia wyrażane w czasie szkoleń, konferencji i spotkań roboczych są systematycznie zbierane i uwzględniane w projektowaniu i realizacji programów kształcenia.

W ramach działań wewnętrznego systemu zapewniania jakości problem praktyk i przygotowania do rynku pracy poddawany jest bardziej szczegółowym badaniom. Od roku akademickiego 2017/2018 analizy i raportowanie dotyczą także związku rynku pracy z kształceniem w APS. Zagadnienie omawiane było w optyce absolwentów Akademii oraz raportów dotyczących losów absolwentów generowanych przez zusowski system ELA. Rekomendacje obu raportów zostały uwzględniane w nowej koncepcji organizowania praktyk studenckich i współpracy z pracodawcami i środowiskiem społecznym w zmienionym Regulaminie praktyk (Uchwała Senatu z 26.06.2019 roku).

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów zawarte są w Uchwale nr 114/2018 z dnia 21 listopada 2018 roku Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w sprawie wytycznych do projektowania programów studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich oraz Uchwale nr 125/2018 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie zmiany uchwały w sprawie wytycznych do projektowania programów studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich.

Zawarte w nich wytyczne precyzyjnie określają formalno-merytoryczne zasady konstruowania nowych i zmieniania starych programów oraz sposób opisu (elementy składowe dokumentacji) programu studiów. Znajdują się tam regulacje dotyczące np. konieczności uwzględniania w programach studiów efektów dotyczących krytycznego korzystania ze źródeł informacyjnych, działań antydyskryminacyjnych, działań na rzecz środowisk społecznych, działań na rzecz samorozwoju i podnoszenia kultury osobistej, ochrony własności intelektualnej, a w programach studiów o profilu ogólnoakademickim dodatkowo efekty z zakresu analizy tekstów naukowych, pisarstwa akademickiego, metodologii badań. Są też ustalenia odnoszące się do maksymalnej liczby godzin kontaktowych w semestrze i ogólnej liczby godzin kontaktowych realizowanych na danym poziomie i w danej formie studiów, jak również spis przedmiotów realizowanych na wszystkich kierunkach w APS (z określeniem wymiaru godzinowego i liczby ECTS oraz formy zajęć). Proces kształcenia na kierunku socjologia zakłada stałe bezpośrednie uczestnictwo w nim interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wyznaczone zostały zespoły i osoby sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty ich kompetencje i zakres odpowiedzialności, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Także przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Systematycznie przeprowadzana jest ocena programu studiów obejmująca efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane.

W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni. Wnioski z oceny programu studiów są wykorzystywane do doskonalenia tego programu.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Poprzednia ocena programowa została przeprowadzona w roku akademickim 2013/2014 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. W uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie tej oceny nie sformułowano zaleceń.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w

art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl